

Максим КАРАНФИЛОВСКИ

Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

**ПРЕПЕВИ ОД ПОЛСКИ ЈАЗИК (ЈУЛИЈАН
КОРНХАУЗЕР И СТАНИСЛАВ БАРАЊЧАК)**

Јулијан Корнхаусер

ХИПЕРРЕАЛИЗАМ

лицето на говорникот блеска како заслужен орден
неговите усни се претвораат во лотосов цвет
во десното око се отсликува првата победничка битка
зад увото пламти сиво влакно
именките на кои им посветува многу внимание
творат покрив над главите на народот
народот очигледно слуша со умерен оптимизам
жолтото сирење на највисоката полица
преврзано со црвена лента
извикува урррааа!

ЖИВОТОТ Е ОТПОР

Не го познавате животот?
треба да го исполниме планот да им дадеме плата на луѓето
ако речат да престанеме со тоа маткање ќе престанеме
напредокот го создаваат улавите
од почетокот бевме осудени на тоа да правиме нешто
што е смртта
па тоа е она со што не можеме да се согласиме
тоа што буди отпор
а отпорот е живот
живот на кредит?
не туку поскоро живот за други
учтиви зборови од кои страшно главата боли

ТКАЈАЧКА

Таа е и ќе биде ткајачка
поинаку не умее и не сака
само тие нозе
коските на стапалата се деформирале
се свиле во лак како мамузи и болат
секогаш во склад
во три смени до разбоите
од петнаесеттата година на животот
до денес
на масата има овошна тортичка
сама ја направи уште на именденот
време има доста оти е на боледување
нешто со 'рбетот за жал

СЛОБОДНА ТЕМА

Низ нашето село тече река
има тука автобуска постојка
често во домот доаѓа кино
има и крчма „Мазурска“
во задругата има бакалница и кафе
има таму и дестилерија
во која се прави алкохол
по млеко се оди во шталите
има и тркачки коњи
и авион што сее губриво
до црквата живее чевлар
вкупно има петстотини семејства
луѓето се симпатични
а некои некултурни

ШТО БИ НАПРАВИЛ, КОГА БИ ИМАЛ ВОЛШЕБНО СТАПЧЕ

Би направил така
да нема сообраќајни несреќи
да нема недостиг од прехранбени продукти и облека
да има нафта и мошне многу јаглен
да не се палат никогаш куќи племни и дукани
да бидат сите здрави и да живеат во куќички со бавчички
да возат сите локомотиви на алкохол и врела вода

да растат печурки зиме
сите да одат во чевли
да не копаат земјоделците цвекло и да не кинат лисја
да се згојат гуските по три кила
а во кујната би створил висечки ормани
затоа така би сакал
оти сега сè е обратно

СÈ ЗАВИСИ ОД ЧОВЕКОТ

Луѓето се поправија
вели браварот
некогаш кога нешто немаше нешто лошо одеше
се жалеа на државата владата
а сега гледаат дека сето тоа зависи од човекот
оти тоа што стои зграда со криви сидови
или се распаѓа мебелот
па тоа не е вина на државата
туку на човекот што тоа го направил

МАКАРЕНКО

Немам што да си префрлам
во Полска дојдов во 58
многу години животарев
заедно со жена ми заработувавме вкупно две илјади
живеевме во учителскиот блок под покривот
јадевме леб со маргарин и кромид
спиевме на весници
кога дојдоа на свет децата
подработував со преводи од руски
стана подобро кога ги завршив студиите
сакав да бидам Макаренко
но станав ужасно нервозен

ЛОЖАЧОТ НЕ ШТЕДИ

Вагонот е составен од кујна трпезарија и спална
во кујната има печка и мијалник со ладна вода
во трпезаријата има масичка столови и легло
во спалната има место за спиење и орман
на прозорците завеси со цвеќиња

цвеќето во саксијата овенало
кога се враќам од работа
влегуваме во вагонот 42 степенa
ложачот не штеди
наутро прва работа
е да се отворат ширум сите прозорци
во вагонот мириса на млеко, кнедли и алишта
едното момченце танцува
другото заспало

ТОПЛИНА ВО ЦЕВКИТЕ

Имам работа за дваесет луѓе
а работам со осум
и тоа понаклонети за браварија отколку за водовод
доаѓаат растураат и своето не го прават
што да се чудиме
место со вода електротопланите со кал греат
цевките се обраснати
и толку се тесни што алатот не влегува
само ивицата на реброто да е топла
остатокот од грејачот ладен
правило е по полнењето инсталацијата да се продува
а тие чекаат сама да се продува
и дури кога ќе пукне
и бам

Наслов на оригиналот:

Julian Kornhauser

Wiersze niedrukowane¹

Ракописно: "Slovo", Uppsala, nr.20, 1980

---

¹(Zbiorowy tytuł wierszy pochodzi od redakcji)

Станислав Барањчак

ДА Ѐ ПОГЛЕДНЕМЕ НА ВИСТИНАТА В ОЧИ

Да ѝ погледнеме на вистината в очи: во отсутните
очи на случајно турнатиот
минувач со крената јака; во натежнатите
очи подигнати кон листата со поаѓањата
на возовите за далеку; во кратковидите
очи загледани одблизу во петитот од весникот;
во очите набрзина замивани наутро
од непослушниот сон; набрзина бришени
дење од солзите непослушни, набрзина
затворени со монети, оти смртта исто е
непослушна, пребрзо ги тера во слепа уличка
очните дупки; па да им дадеме од себе сè
во сопственост на тие погледи, да застанеме во висина
на очите, како натписот со креда на сидот,
да се осмелиме да ѝ погледнеме на вистината
во тие сиви очи, кои од нас не ги спушта,
кои се секаде, вбиени во плочникот под стапалата,
влепени во афиш и вперени во облаците;
па макар и под нас никогаш да не потклекнат
нозете, тоа едно ќе умее да нè фрли
на колена.

Превод од полски јазик Максим Каранфиловски

Наслов на оригиналот:
Stanisław Barańczak: Spójrzmy prawdzie w oczy